

*Jornada d'Experiències i Necessitats en Participació Ciutadana en salut.
Organitza: Centre d'Anàlisi i Programes Sanitaris (CAPS). 22 de maig 2009.*

NOM DEL PROGRAMA: "Estima el teu cos: ets tu, projecte APOC de promoció de la salut

DESCRIPCIO BREU: Promoció de la salut en relació als hàbits tòxics: tabac, alcohol i drogues i als hàbits saludables: sí autocura, no automedicació. Educació sanitària individual a la consulta, educació grupal i treball comunitari realitzant diferents activitats monogràfiques Durada 2 anys (1999-2001).

ON ES REALITZA: ABS, que correspon al districte 6 de la ciutat de Girona.

INICITIVA DE: Grup APOC (atenció primària orientada a la comunitat), format per professionals sanitaris del ICS i l'Ajuntament de Girona.

ENMARCADA EN: Grups i altres

SUPORT DE:

ICS, Ajuntament de Girona, escoles del districte, farmàcies,....

Tècnic de salut i informàtic del ICS.

Tècnic disseny Ajuntament de Girona.

Col·laboracions: Centre Teresa Ferrer drogodependències, associació contra el càncer de Girona, associacions de veïns i lúdiques, comerciants,...

POBLACIÓ A QUI VA DIRIGIT : Població 2.500 persones entre 17 y 35 anys que viuen al districte 6 de Girona ciutat.

RESUM:

Objectius

Promoció de la salut en relació als hàbits tòxics: tabac, alcohol i drogues i als hàbits saludables: sí autocura, no automedicació.

Accions, temps, nombre participants

Educació sanitària individual a la consulta. Educació grupal i treball comunitari realitzant activitats monogràfiques Durada 2 anys (1999-2001)

Equip multidisciplinari de 7 persones. Suport per altres participants del EAP, equip municipal de promoció de la salut, residents MfiC, estudiants de medicina i infermeria, voluntaris, associacions del barri, altres entitats no vinculades, departament informàtica ICS i COMUNITAT

Material i mètodes

La metodologia seguida es l'APOC : conèixer les necessitats concretes de la nostra comunitat realitzant un estudi preliminar que inclou dades urbanístiques, demogràfiques, de morbimortalitat i de recursos. Fer un llistat de problemes, prioritzar-los i establir mitjans per intervenir-hi.

Pre i post programa enquesta autoaplicada amb preguntes de coneixements, actituds i comportaments. Informatització per SIAP.

Organització

Participació taules territorials municipals (freqüència trimestral – assistència: associacions del barri, representant de l'Ajuntament, escoles, serveis socials, policia municipal i mossos).

Presentació del grup de treball i del estudi preliminar, demanda de participació, animant-los a la incorporació al grup APOC i recollida de idees i suggeriments.

Facilem lloc i persona de contacte al CAP.

Consultem a l'hora de prioritzar i recordem que es poden incorporar al grup.

Informem del desenvolupament del projecte a cada reunió, tenint en compte les seves aportacions i donant resposta a les demandes que se'ns fan i estan dins les nostres possibilitats.

Contactes específics amb grups ja establerts : AMPA, esplai parròquia, casal avis, grup de dones, institucions, farmàcies,...

Educació individual: FER ARRIBAR ELS MISSATGES CLAU MITJANÇANT UN DÍPTIC.

S'organitza un concurs de dibuix per il·lustrar la portada del díptic entre els joves del barri.

Es confecciona un díptic sobre drogues (remarcant la salut, responsabilitat d'un mateix, actitud positiva, demanar ajuda) autocura i automedicació (bàsicament de coneixements).

L'Ajuntament de Girona s'encarrega de la edició dels díptics.

Educació grupal: TREBALL AMB GRUPS JA FORMATS (embarassades , pares de l'escola,....)

Fem xerrades convencionals (45 minuts) o FLASH (10 minuts).

Amb l'associació contra el càncer es fan cursos per deixar de fumar.

APOC i comunitat : Part mes difícil del programa. Experiència comunitària del grup molt petita, això fa que ens sentim insegurs i ens costi decidir que fer. De totes maneres tenim una gran idea: “ intervenir en les activitats que ja funcionen al barri “, però la comunitat te la seva dinàmica i s'ha de respectar (no s'accepta el que plantegem), entrem en crisis iiii. Debats interns del grup de treball, força discussió, ens plantegem deixar-ho estar.

Poc a poc ens tranquil·litzem, hem fet ja molta feina, hem adoptat un compromís amb nosaltres mateixos, les entitats que ens donen suport i la mateixa comunitat, arribem a les següents conclusions:

- 1) La comunitat es real, hi era abans que arribéssim amb les nostres “idees”, seguirà endavant i perdurarà després que marxem.
- 2) Podem explicar el nostre projecte, motivar la participació, escoltar les preocupacions, respondre a les demandes... però mai exigir la participació.
- 3) Dos idees : 1-Diem a la comunitat que treballem en el tema APOC i deixem que ella la iniciativa o 2-anem amb activitats determinades i demanem la seva participació.

Vam adoptar la segona opció, vam treballar amb la comunitat des de nosaltres com part d'ella.

EL NOSTRE LEMA : PLANTEM UNA LLAVOR I EL TEMPS DIRÀ SI GERMINA....

Es van dur a terme 4 activitats: setmana sense fum (-plantada de globus amb missatges positius i negatius, -caixa negra, el tabac fa mal , -intercanvi cigarretes per xupa-xups, -casa sense fum, mascaretes a l'escola, -pòster - taller , -recollida i destrucció cigarretes).Atenció amb l'alcohol (“performance”

simulant un accident de cotxe a l'entrada del CAP). Viu-alliberat de les drogues ("performance" silueta de taüts representant una droga encadenats a un maniquí que en contrapartida es mira un mural fet a l'escola). Tómbola de la salut (preguntes sobre autocura i automedicació, premi si la resposta es correcta, si es incorrecta es dona la informació adient)

Avaluació:

	Millora coneixements	Millora actitud	Millora comportament
Tabac	si	si	si
Alcohol	si (p:0,017)	no (p:0,03)	si
Drogues	no	si	no (p:0,02)
Febre	si (p:0,013)	si	si
Grip	si	si	si
Diarrees	si	no	si (p:0,03)
ferides	si	si	si
Consum antib.	si	si	si

Conclusions :1) Es possible la realització d'un programa APOC 2) El respecte es primordial a l'hora de treballar amb la comunitat 3) el projecte ha estat un èxit pel grup, pels professionals i per la comunitat, dons l'experiència viscuda te valor per ella mateixa 4) Millora sense significació del consum de tabac-alcohol i del nivell de autocura-automedicació 5) Empitjorament significatiu del consum de altres drogues (similar informe UE 2001) 6) Creiem que la nostra experiència pot ajudar a altres equips a desenvolupar un programa comunitari interdisciplinari, efectiu, enriquidor i amb els elements de treball de que disposem.

Autors:

Grup APOC Girona-4 (Alemany Sabater Asun, Díez García Sara, Mas Marques Montserrat, Clot Guitart Montserrat, Pérez Oliveres Marc, Solvas Vergara Roser, Morera Jordan Concepció).